

جایگاه خانواده در شاهنامه فردوسی

سیما تیموری فورگ^۱

۱- کارشناسی ادبیات فارسی، دانشگاه بیرجند

چکیده

موضوع «خانواده» و دستیابی به آداب و رسوم آن از ضروریات خانواده پژوهی و مسایل مربوط به خانواده است. پژوهش های تاریخی نشان می دهند که ایرانیان از دیرباز به مساله ازدواج و تشکیل خانواده و تربیت فرزند توجه خاص داشته اند و در حفظ و سلامت بنیان خانواده سخت می کوشیدند. بدیهی است مهم ترین و معتبرترین ماخذ برای دستیابی به دیدگاه ها، قراردادهای و آداب و رسوم ایرانیان در خصوص مسایل خانواده، متون ادبی کهن است. قطعا یکی از مهم ترین و تاثیرگذارترین این آثار، شاهنامه فردوسی است. شاهنامه صرف نظر از برتری ها و مزایای شعری و جنبه های کلامی و بلاغی، گنجینه ای است گران بها از آگاهی های سیاسی، اجتماعی، تاریخی. هم چنین سندی است معتبر برای شناخت فرهنگ و تمدن ایران باستان و گزارشگری است موثق از آداب و رسوم و سنن ایرانیان، که شناخت و دستیابی به بعضی از آن ها جز از طریق مطالعه شاهنامه مقدور و ممکن نیست. آداب زناشویی و تشکیل خانواده نیز از جمله آدابی است که حکیم طوس به مناسبت های گوناگون در لابه لای داستان های شاهنامه به آن ها اشاراتی دارد. این پژوهش با بهره گیری از منابع کتابخانه ای هم چنین بررسی محتوای شاهنامه ابوالقاسم فردوسی در پی آن است تا به جایگاه خانواده در شاهنامه فردوسی بر دازد.

واژگان کلیدی: شاهنامه فردوسی، خانواده، ازدواج، روابط و حقوق خانوادگی